

залежить ефективність роботи і виконання своїх службових обов'язків державних службовців.

Список використаних джерел

1. Руденко В. Г. Правове регулювання оплати праці державних службовців в Україні: дис. канд. юрид. наук: спец. 12.00.05 / В'ячеслав Георгійович Руденко / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ, 2011. – 180 с.
2. Лігум Ю. Удосконалення державного регулювання оплати праці / Ю. Лігум, Г. Куліков // Україна : аспекти праці – 2000 – №2. – С. 6 – 8
3. Закон України «Про державну службу» від 15.11.2017// Відомості Верховної Ради.-2016.-№4.- Ст.43
4. Павловська Н. Роль науки у реформуванні оплати праці та деякі дискусійні питання щодо її вдосконалення / Н. Павловська // Україна: аспекти праці. – 2004. – № 7. – С. 39-41

Пророченко В.В., студент 2 курсу, група КПр-162,
юридичний факультет

Науковий керівник: **Шестак Л.В.**, к.ю.н., доцент

Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)

makromega@ukr.net

ЩОДО ПИТАННЯ ПОНЯТТЯ ПРАВОВОГО АКТА УПРАВЛІННЯ

Актуальність дослідження. Однією з основних форм управлінської діяльності є видання органами виконавчої влади правових актів, які служать важливим засобом у вирішенні поставлених перед ними завдань. За допомогою правових актів суб'єкти управління регулюють широку сферу суспільних відносин в економічному, соціально-культурному та адміністративно-політичному житті суспільства. У зазначених актах найбільш явно проявляється владний характер державної діяльності. Це обумовлює особливий інтерес до дослідження сутності та властивостей правових актів управління.

Вивчення питань пов'язаних з правовими актами управління здійснювали такі вчені як А.С. Васильєв, М. В. Журавель, В. М. Гаращук, Н. В. Александрова та інші. Вони розглядали правові акти управління як форми управлінської діяльності компетентних органів державного управління (виконавчої влади).

В самому загальному вигляді правовий акт управління можна розглядати як рішення, прийняте владним суб'єктом у сфері вирішення завдань і виконання функцій виконавчої влади. За своєю правовою природою всім юридичним актам управління притаманні загальні ознаки, які визначаються специфікою управлінської діяльності.

Правові акти управління займають значне місце у правовій системі нашої держави. Вони видаються на підставах, передбачених Конституцією та законами України, призначені для регулювання як загальних, так і конкретних правовідносин. Включені до загальної системи державно-владного впливу на конкретні сторони суспільного життя, правові акти управління забезпечують формування та функціонування конкретних суб'єктів і об'єктів управлінської, правоохоронної та правозабезпечувальної діяльності. По суті, весь процес реалізації державної виконавчої влади в усьому різноманітті його елементів та стадій отримує свій цілеспрямований розвиток завдяки використанню правових актів управління, що визначають організаційні форми, методи, межі та правила діяльності як суб'єктів виконавчої влади, так і підпорядкованих чи підвладних їм об'єктів[1,с.146].

В науковій літературі питання, що стосуються правових актів управління досліджені достатньо ґрунтовно. Проте, на сьогодні поняття актів управління, їхніх основних ознак, особливостей не закріплено законодавчо. Це дає змогу дослідникам самостійно визначати зміст та обсяг цього поняття[2, с. 114].

З точки зору більшості учених акти управління мають загальні ознаки притаманні всім правовим актам в межах правової системи України:

1)правові акти управління мають державно-владний характер, оскільки видаються державними органами, які наділені владними повноваженнями та діють від імені держави;

2) правові акти управління є підзаконними актами, видаються на основі і на виконання закону і нормативно-правових актів вищестоящих державних органів;

3) ці акти мають юридичну силу, а їх приписи обов'язковий (імперативний) характер і підлягають виконню тими суб'єктами, яким адресовані. У кожного виду правового акта управління юридична сила різна. Вона залежить від місця органу, який його видав, в загальній системі органів державної влади і виражається в тому, що всі акти нижчестоящих органів виконавчої влади повинні відповідати актам вищестоящих органів;

4) правові акти управління видаються у вигляді письмового юридичного акта;

5) правовий акт управління видається з дотриманням певних правил та процедур;

6) у випадку порушення або невиконання норм правового акта, його реалізація забезпечується заходами державного примусу[3, с. 27-29].

Правові акти управління мають і специфічні юридичні ознаки, які відрізняють їх від інших видів правових актів:

1) правовий акт управління являє собою юридичну форму управлінського рішення, яке викликає певні юридичні наслідки. Це означає, що акт управління або встановлює, або змінює правила поведінки, норми права, або виступає в якості своєрідного юридичного факта, що породжує, змінює, чи припиняє конкретне адміністративно-правове відношення, або слугує основою для виникнення правовідносин у сфері інших галузей права. Крім того, він може слугувати доказом по справі, яка розглядається в судовому порядку;

2) правові акти управління видаються лише уповноваженими суб'єктами виконавчої влади, чи іншими виконавчими органами в межах їхньої компетенції;

3) правовий акт управління приймається в односторонньому порядку, виражає волевиявлення державного органу, який його видав. В сучасних умовах велика кількість правових актів управління видається різноманітними суб'єктами управління спільно або узгоджено;

4) правовий акт управління є правовим засобом, за допомогою якого суб'єкти управління здійснюють правове регулювання суспільних відносин в сфері державного управління;

5) правові акти управління визначають правила належної поведінки або регулюють конкретні суспільні відносини в сфері управління;

6) правові акти управління можуть бути оскаржені не лише в судовому, а й в адміністративному порядку.

Правові акти управління визначають обов'язки громадян, організацій та посадових осіб, які не перебувають в службових відносинах. Вони поширюють свою дію на всіх осіб незалежно від підпорядкування і саме в цьому сенсі мають загальнообов'язковий характер. Цей вид юридичних актів опосередковує взаємовідносини між сторонами управлінських відносин, тобто між керуючою і підпорядкованою сторонами, між суб'єктами та об'єктами управління.

В правових актах управління вирішується багато питань деталізації і конкретизації загальних правових норм, які містяться в правових актах законодавчих органів державної влади.

Правові акти управління за масштабами їх дії не обмежуються сферою державного управління. В багатьох випадках з їх допомогою регламентуються окремі сторони суспільних відносин, які складають предмет не адміністративного, а інших галузей права.

Прийняття управлінських рішень і заснованих на них актів управління є найбільш відповідальним етапом процесу державного управління. На всіх рівнях і у всіх ланках управлінського апарату підготовка і прийняття управлінських рішень посідає центральне місце, як діяльність що визначає зміст і цільову спрямованість правових актів управління, підтримує у робочому стані увесь управлінський механізм[4, с. 3-4].

Серед підходів до визначення поняття правового акту управління найбільш поширені наступні. Деякі вчені визначають його як правовий різновид управлінського рішення, який являє собою юридично владний, прийнятий шляхом одностороннього волевиявлення акт

уповноваженого суб'єкта адміністративного права (органу виконавчої влади, органу управління (адміністрації) підприємства, установи, організації, посадової особи), має встановлену законодавством форму та спрямований на утвердження адміністративно-правових норм, виникнення та зміну адміністративно-правових відносин з метою здійснення завдань та функцій у сфері виконавчої влади. Шляхом видання такого акту орган (посадова особа) вирішує те чи інше питання (загальне чи індивідуальне), яке виникає у процесі його діяльності, в інтересах реалізації завдань та функцій виконавчої влади[5, с.280].

У спеціальному дослідженні проблематики актів управління Р. Ф. Васильєв визначив правові акти управління як вольові владні дії державних органів та органів деяких громадських організацій, спрямовані на виконання законів у процесі виконання функцій державного управління, на встановлення, зміну та припинення правових норм або на виникнення, зміну чи припинення конкретних правовідносин. Ці дії іноді виражаються у формі усних настанов, але і вони оформляються документами[6, с.17].

У сучасних джерелах найчастіше акт державного управління визначають як офіційний припис, що заснований на законі, прийнятий суб'єктом управління на будь-якому рівні державної ієрархії в порядку одностороннього волевиявлення і в межах його компетенції з додержанням встановленої процедури та форми і тягне за собою певні юридичні наслідки[5, с.280].

Таким чином, правовий акт управління – це засноване на законі юридичне владне волевиявлення уповноваженого суб'єкта виконавчої влади, спрямоване на встановлення адміністративно-правових норм, чи встановлення, зміну або припинення адміністративно-правових відносин з метою реалізації завдань і функцій державно-правового управління. Правові акти управління є основною юридичною формою реалізації завдань і функцій держави. Вони здійснюють регулятивний вплив на публічні управлінські відносини, який забезпечує досягнення цілей та вирішення завдань державного управління.

Список використаних джерел

1. Васильєв, А. С. Административное право Украины (общая часть) [Текст] : учеб. пос. / А. С. Васильев. – 2-е изд. – Х. : Одиссей, 2001. – 288 с.
2. Шестак Л.В. Адміністративне право [Текст] : навчальний посіб. / Л.В. Шестак. - Чернігів: Чернігівський державний інститут права, соціальних технологій та праці, 2011. – 256 с.
3. Журавель М. В. Ознаки правових актів державного управління / М. В. Журавель // Правове життя сучасної України : матеріали Міжнар. наук. конф. проф.-викл. та аспірант. складу (м. Одеса, 16-17 травня 2013 р.) / відп. за вип. В. М. Дрьомін ; НУ "ОЮА". Півд. регіон. центр НАПрН України. - Одеса : Фенікс, 2013. - Т. 2. - С. 26-29.
4. Васильєв А.С. Подготовка и принятие управленческих решений: организационно-правовые проблемы : монография / А.С. Васильев. – Одесса: АО «БАХВА», 1997.–160с.
5. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ. Академічний курс: Підруч.: У двох томах: Том 1. Загальна частина / Ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). — К.: Видавництво «Юридична думка», 2004.- 584 с.
6. Васильєв, Р. Ф. Правовые акты органов управления : Учебное пособие. -М.: Изд-во МГУ, 1970. -108 с.

Саврацька Ю.М., студентка 2 курсу (магістр),
група МТПРп-161, юридичний факультет

Науковий керівник: **Селецький О.В.**, к.ю.н., декан юридичного факультету
Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)
seletskiyalex@ukr.net

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Проблема створення безпечних і нешкідливих умов праці в Україні, враховуючи статистику нещасних випадків на виробництві, є актуальною на сьогодні. Хоч Конституція України у статті 43 і передбачила, що кожен має право на належні, безпечні і здорові умови праці [1], та все ж на практиці це положення не завжди знаходить своє втілення, а тому і